

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. 727305 / 09.06.2022

APROB

Klaus-Werner IOHANNIS
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

MEMORANDUM

De la: Adrian CÂCIU, Ministrul Finanțelor
Marius-Constantin BUDĂI, Ministrul Muncii și Solidarității Sociale
Virgil-Daniel POPESCU, Ministrul Energiei
Tánczos BARNA, Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor
Attila-Zoltán CSEKE, Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
Lucian Nicolae BODE, Ministrul Afacerilor Interne
Sorin-Mihai CÎMPEANU, Ministrul Educației
Avizat: Sorin-Mihai GRINDEANU, Viceprim-ministru
Ministrul Transporturilor și Infrastructurii
Kelemen HUNOR, Viceprim-ministru
Bogdan Lucian AURESCU, Ministrul Afacerilor Externe
Marian-Cătălin PREDOIU, Ministrul Justiției

Temă: - aprobarea negocierii acordului de împrumut (Primul program pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de 467,5 mil. EUR și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor;

-aprobarea negocierii acordului privind asistența financiară nerambursabilă (Primul program pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în calitate de administrator al Fondului BIRD pentru soluții inovatoare privind bunurile publice globale, în valoare de 24,2 mil.USD și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor;

-aprobarea acordului de principiu pentru contractarea celui de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare, în valoare de până la 500 mil. USD echivalent

Prin Memorandumul nr. 727666/2021, anexat, Guvernul României a aprobat acordul de principiu privind posibilitatea contractării de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a unui împrumut pentru politici de dezvoltare.

În baza acestui Memorandum, în cursul lunii septembrie 2021 s-a transmis BIRD cererea pentru contractarea unui împrumut.

Pe parcursul pregătirii împrumutului, urmare situației generate de agresiunea militară rusă din Ucraina și în contextul demersurilor Grupului Băncii Mondiale de a sprijini țările membre în eforturile acestora de a răspunde noii crize, BIRD și-a manifestat disponibilitatea de a acorda României o serie de împrumuturi pentru politici de dezvoltare (DPL), structurată în două împrumuturi individuale, fiecare în valoare de până la 500 mil. USD echivalent.

Din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumuturile acordate de BIRD sunt competitive și mai flexibile decât celelalte instrumente alternative de finanțare existente pe piața financiară internațională, contribuind la limitarea costurilor aferente portofoliului de datorie publică.

Conform actualei politici de cost a BIRD, aplicabilă acestui tip de împrumut, maturitatea medie poate ajunge până la 12 ani de la data contractării, din care o perioadă de grație de până la 5 ani, în funcție de opțiunea aleasă; împrumutul poate fi bazat pe o rată de referință (bazată în prezent pentru împrumuturile în euro, pe rata EURIBOR la 6 luni, plus o marjă variabilă¹).

Împrumuturile DPL vor fi utilizate pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit specificului, împrumuturile DPL reprezintă atât o sursă avantajoasă de finanțare a deficitului și/sau de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, cât și un instrument care sprijină implementarea unor măsuri de reformă menite să asigure sustenabilitate fiscal-bugetară.

Contractarea acestora este condiționată de:

- ◀ adoptarea unor acțiuni de reformă, care se convin cu finanțatorul și care trebuie îndeplinite anterior demarării negocierii; și
- ◀ menținerea unui cadru de politici macro-economice corespunzător.

Matricea de acțiuni aferentă acestei serii DPL, astfel cum a fost propusă de BIRD, cuprinde acțiuni asociate reformelor urmărite în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, precum și gestionării actualei crize umanitare, fiind grupate pe doi piloni, după cum urmează:

- ◀ consolidarea incluziunii și a administrării fiscale, care include acțiuni în principal în domenii cum sunt: acțiuni de răspuns la criza umanitară (în sectoarele sănătate, educație, asistență socială, locuire, ocupare), reforma pensiilor, eficientizarea cheltuielilor, reforma fiscală;

¹ Potrivit politicii actuale de cost a BIRD, marja fixă este temporar suspendată

< sustinerea decarbonizării și reziliență climatică, care include acțiuni în principal în domenii cum sunt: energia regenerabilă, creșterea eficienței energetice a clădirilor și păduri.

Aceste acțiuni au fost convenite cu ministerele de resort și/sau entitățile implicate, pe parcursul pregătirii împrumutului și sunt reflectate în matricea de politici prevăzută în Anexa nr. 1 la Memorandum.

Proiectul matricei cuprinde atât acțiunile prioritare aferente primului DPL, cât și țintele aferente celui de-al doilea DPL, precum și indicatorii de rezultat ai seriei, care vor fi evaluați/măsurați la finalul operațiunilor. Subliniem că țintele aferente DPL 2 vor putea fi reanalizate/ajustate, ulterior cu ocazia contractării acestuia, în funcție de condițiile concrete de îndeplinire a acțiunilor în cauză.

Potrivit calendarului propus de BIRD, DPL 1 este planificat a fi aprobat de Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii până la finele lunii iunie 2022, iar DPL 2 urmează a fi contractat în 2023.

Alături de împrumutul DPL1, Banca, în baza acțiunilor de reformă aferente acestuia, acordă României și o asistență financiară nerambursabilă din Fondul BIRD pentru soluții inovatoare privind bunurile publice globale, în valoare de 24,2 mil. USD. Negocierea și încheierea documentelor juridice aferente acestei asistențe financiare nerambursabile se realizează concomitent cu cele aferente împrumutului DPL 1.

Pentru a permite încadrarea în calendarul de contractare aferent DPL 1, astfel cum a fost stabilit, negocierea documentelor juridice aferente împrumutului și asistenței financiare nerambursabile se va desfășura în perioada imediat următoare.

Acțiunile prioritare aferente DPL 1, astfel cum sunt prezentate în matricea anexată, sunt deja îndeplinite.

Termenii financiari aferenți DPL 1 pentru care partea română a optat, luând în considerare politica de cost actuală a finanțatorului, sunt:

<valuta împrumutului: împrumutul va fi contractat în euro, echivalentul în euro a 500 mil. USD fiind 467,5 mil. EUR, calculat conform politicii BIRD. Cu toate acestea, conform elementelor tehnice discutate recent cu reprezentanții BIRD, valoarea împrumutului DPL1 ar putea fi majorată până la cca. 600 mil. EUR, sub rezerva aprobării de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii, propunere acceptată de partea română având în vedere nevoile de finanțare actuale. În acest caz, valoarea împrumutului prevăzută în acordul de împrumut se va actualiza în mod corespunzător;

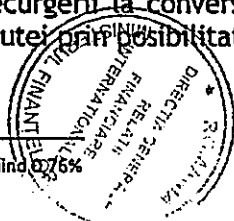
<maturitatea și graficul de rambursare al împrumutului: o maturitate de 12 ani, din care 5 ani perioadă de grație, rambursarea urmând a fi realizată în rate egale semianuale, după perioada de grație;

<rata de dobândă: dobândă variabilă cu marjă variabilă², cu posibilitatea conversiei ulterioare potrivit politicii băncii;

<datele de plată: semianual, și anume la data de 15 martie și 15 septembrie ale fiecărui an;

<pentru a facilita gestionarea prudentă a datoriei generată de împrumut, se menține posibilitatea recurgerii la conversia parțială sau totală a împrumutului tras atât din perspectiva valutei, cât și din perspectiva conversiei acesteia, cât și din perspectiva tipului

² cota indicativă actuală a marjei fiind 0,76%

de dobândă prin posibilitatea conversiei dobânzii, potrivit politicii standard a finanțatorului.

Potrivit politicii sale de cost, Banca percepe un comision inițial în valoare de 0,25% aplicat la suma împrumutului, plătit la 60 de zile de la intrarea în efectivitate a Acordului sau anterior efectuării tragerii din împrumut, oricare dintre acestea intervine prima, precum și un comision de angajament de 0,25% p.a. aplicat la suma netrasă din împrumut, plătit semianual.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumuturilor, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumuturilor se asigură conform legislației în vigoare privind datoria, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

În perioada aprilie - mai 2022 părțile au purtat o serie de discuții tehnice, inclusiv pentru clarificarea documentelor juridice aferente atât împrumutului, cât și asistenței financiare nerambursabile, respectiv:

- ◀ proiectul Acordului de împrumut (Primul program pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și BIRD (Anexa nr. 2);
- ◀ proiectul Acordului privind asistența financiară nerambursabilă (Primul program pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și BIRD (Anexa nr. 3);
- ◀ Scrisoarea pentru politici de dezvoltare aferentă DPL1, document specific acestui instrument de finanțare, care face referire la evoluțiile macroeconomice recente, precum și la măsurile de reformă ce fac obiectul programului (Anexa nr. 4);
- ◀ documentul de program (care detaliază elementele privind programul pentru politici de dezvoltare, inclusiv matricea de politici aferentă).

Potrivit politicii BIRD și a prevederilor proiectului Acordului privind asistența financiară nerambursabilă, aceasta este asociată programului de împrumut, iar disponibilizarea sumelor în cadrul asistenței financiare nerambursabile se realizează proporțional cu tragerile din împrumut, împrumutul având o pondere de cca. 95%.

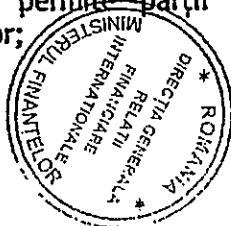
Asistența financiară nerambursabilă nu are destinații predefinite, acestea vor fi utilizate pentru susținerea cheltuielilor bugetului de stat în condițiile legislației privind finanțele publice.

Delegația română participantă la discuții tehnice a fost alcătuită din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, precum și ai ministerelor de resort/entităților cu atribuții în ceea ce privește măsurile de reformă propuse în cadrul seriei de împrumuturi.

Textul documentelor aferente împrumutului și asistenței financiare nerambursabile, astfel cum au fost transmise de Bancă în vederea negocierii, reflectă cu acuratețe elementele discutate și convenite între părți pe perioada pregătirii programului pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă.

Ca urmare, pe parcursul negocierilor planificate a avea loc în perioada imediat următoare se are în vedere, în principal, confirmarea elementelor deja agreeate, astfel cum sunt menționate în prezentul și, după caz, clarificarea/reconfirmarea unor elemente tehnice cum ar fi:

- ◀ elemente legate de transmiterea/prezentarea spre aprobare Consiliului Directorilor Executivi ai BIRD a documentelor negociate aferente împrumutului și asistenței financiare nerambursabile;
- ◀ termenul de intrare în efectivitate atât a împrumutului, cât și a asistenței financiare nerambursabile, respectiv 180 de zile de la data semnării Acordurilor aferente acestora, pentru a permite părții române parcurgerea pașilor legali privind ratificarea Acordurilor;

- <aspecte legate de posibilitatea majorării sumei împrumutului, conform elementelor de mai sus;
- <elemente legate de tragerea sumelor împrumutului, precum și a sumelor asistenței financiare nerambursabile;
- <formulările aferente acțiunilor aferente DPL 1, precum și a țintelor aferente DPL2³ și indicatorilor de rezultat, pentru a fi în conformitate cu documentele care probează îndeplinirea acestora și condițiile concrete de îndeplinire a acestora;
- <aspecte legate de descrierea programului, respectiv a măsurilor de reformă avute în vedere.

Din partea României, la negocieri vor participa reprezentanți ai MF, precum și ai ministerelor de resort/entităților cu atribuții în ceea ce privește măsurile de reformă propuse în cadrul seriei de împrumut, după cum va fi necesar, delegația fiind condusă de MF, în calitate de împrumutat.

Considerăm că eventualele elemente/clarificări suplimentare care ar putea interveni nu vor conduce la modificarea de fond a textului Acordului de împrumut și/sau al Acordului privind asistența financiară nerambursabilă, precum și al celorlalte documente aferente programului, față de formele anexate.

Pentru a permite încadrarea în calendarul de aprobare de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii a DPL 1, respectiv 30 iunie 2022, partea română trebuie să confirme Băncii aprobarea documentelor negociate, în prima parte a lunii iunie 2022. Totodată, finalizarea procesului de contractare în cel mai scurt timp va asigura părții române, posibilitatea accesării sumelor împrumutului și a asistenței financiare nerambursabile în cursul anului 2022, conform necesităților de finanțare.

Pe cale de consecință, având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență pentru a permite încadrarea în calendarul de contractare menționat mai sus și luând în considerare faptul că Acordul de împrumut și respectiv Acordul privind asistența financiară nerambursabilă astfel convenite între părți nu vor conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată, care va fi supusă semnării, a fost elaborat prezentul Memorandum, conform prevederilor art. 16 alin. (1) al Legii nr. 590/2003 privind tratatele, prin care se propune aprobarea negocierii și semnării Acordurilor într-o singură etapă.

După semnare, Acordul de împrumut și respectiv Acordul privind asistența financiară nerambursabilă vor fi ratificate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, precum și, în cazul împrumutului, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări.

Totodată, contractarea celui de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare se va efectua de Ministerul Finanțelor, cu respectarea legislației privind datoria publică.

Față de cele de mai sus, solicităm:

- aprobarea negocierii acordului de împrumut (Primul program pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și BIRD, în valoare de 467,5 mil. EUR și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor;
- aprobarea negocierii acordului privind asistența financiară nerambursabilă (Primul program pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și BIRD, în valoare de 24,2 mil. USD și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor; și
- aprobarea acordului de principiu pentru contractarea celui de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare, în valoare de până la 500 mil. USD, echivalent.

³ cuprinse în matricea de politici

